

MILOŠŤ

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ:

2 Moj 25,8; Iz 53; Rim 5,18.19; 2 Kor 3,16-18; Ef 2,4-10; Tit 2,11-14

ZÁKLADNÝ VERŠ

No Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus zomrel za nás, keď sme boli ešte hriešni.
Rim 5,8

Na jednej náboženskej konferencii v Anglicku sa porovnávali rôzne náboženstvá. Experti z celého sveta diskutovali o tom, či je kresťanské náboženstvo niečím jedinečné. Začali vylučovacou metódou. Vtelením? Ostatné náboženstvá majú rôzne podoby bohov, ktorí sa zjavili v ľudskej podobe. Vzkriesením? Opäť, aj v ostatných náboženstvách čítame správy o návrate zo smrti. Debata pokračovala ďalej, kým do miestnosti nevstúpil kresťanský spisovateľ C. S. Lewis. „O čom sa tu tak živo diskutuje?“ spýtal sa. Nieкто mu odpovedal, že kolegovia vedú debatu o tom, čím je kresťanstvo jedinečné medzi svetovými náboženstvami. Lewis zareagoval: „Ach, veď to je jednoduché – predsa milosťou.“ (Philip Yancey)

V minulej úlohe sme hovorili o desivom fenoméne zvanom hriech – „tajomstve nepravosti“. (2 Tes 2,7) V poslednej časti sme povedali, že Boží zásah priniesol riešenie. V tejto úlohe budeme hovoriť o tom, čo to bolo a čo sa ním dosiahlo.

TÝŽDEŇ V SKRATKE

Pomocou akých obrazov nám Boh približuje plán spasenia? Čo je zmierenie? Je myšlienka zástupnej obete jadrom nášho chápania kríža?

OSNOVA

- Božia milosť zaslúbená už v Starej zmluve (1 Moj 22,8; Iz 53)
- Božia milosť znázornená v symboloch (Iz 53,7; Ján 1,29; 1 Kor 6,20)
- Božia milosť ako spôsob záchrany hriešnikov (Rim 5,18-21)
- Božia milosť premieňajúca ľudské srdcia (2 Kor 3,16-18)
- Božia milosť prejavená v obeti Ježiša Krista (Ef 2,4-10; Tit 2,11-14)

BOH DÁVA SPASENIE

Všetci poznáme príbeh o tom, ako Boh skúšal Abrahámovu vernosť. Žiadal od neho, aby obetoval svojho syna Izáka. Izák netušil, čo Boh prikázal jeho otcovi. Myslel si, že spolu idú obetovať, nevedel však, prečo so sebou nevzali obetné zviera. Na synovu otázku Abrahám vyriekol prorocké slová, s ozvenou ktorých sa stretávame nielen na stránkach Starej, ale aj Novej zmluvy: „Syn môj, baránka na spaľovanú obeť si obstará Boh.“ (1 Moj 22,8)

? Aký bol prorocký význam týchto Abrahámových slov?

? Ktoré ďalšie starozmluvné verše hovoria o vykúpení prostredníctvom Ježiša Krista? Pozri napríklad 1 Moj 3,15; 2 Moj 25,8; Iz 53.

Ježiš Kristus je stredobodom Starej zmluvy. Hlavným zmyslom obradov v pozemskej svätyni bolo ukázať na príchod Mesiáša. (Žid 8; 9) Všetko pred jeho príchodom na tento svet bolo len predohrou kríža. Boh čakal na pravý okamih. „Keď prišla plnosť času“ (Gal 4,4), Kristus prišiel, aby žil medzi nami.

„Boh v každej dobe, ba v každej chvíli prejavoval svoju lásku voči padlému ľudstvu. Napriek ľudskej zvrátenosti prejavy milosti nikdy neprestali. Keď sa naplnil čas, Božia sláva sa prejavila na svete hojnou záplavou liečivej milosti, ktorá nebude zmarená, ale potrvá, kým sa plán spasenia nezavší.“ (TV 21.22; DA 37)

? Uvažuj, koľko storočí prešlo medzitým, čo človek dostal zaslúbenie o príchode Mesiáša a jeho skutočným príchodom. Čo by to malo nám – ktorí žijeme prinajlepšom krátkych 80 rokov – povedať o trpezlivosti a dôvere v Boha, keď sa nám niekedy zdá, že to už trvá dlho?

ZÁZRAK MILOSTI

Ako by si vysvetlil trojročnému dieťaťu, čo je to elektrina? Ako by si vysvetlil ľuďom, ktorí žijú hlboko v africkej džungli a od miesta, kde žijú, sa nevzdialili viac ako niekoľko kilometrov, na čo slúži semafor a ako funguje výťah? Akú nádej má fyzik, že sa mu podarí vysvetliť Einsteinovu teóriu relativity človeku, ktorý sotva ukončil základnú školu? Boh stojí pred podobnou komunikačnou „priepasťou“, ktorá je však oveľa väčšia ako komunikačné bariéry medzi ľuďmi. Božiu lásku, ktorá sa prejavila v živote a smrti Ježiša Krista, nemôžeme úplne vystihnúť ľudskými slovami. Boh však chcel, aby sme mali primeranú predstavu o tom, čo je zahrnuté v jeho pláne spasenia. Pisateľov Písma inšpiroval, aby použili množstvo rozličných obrazov, z ktorých každý nám pomáha lepšie preniknúť do tajomstva jeho milosti. Ani jeden z nich by sme nemali použiť izolovane od ostatných pohľadov. Spolu v nás vyvolávajú úžas a nesmiernu vďačnosť.

❓ Boh použil mnoho obrazov, aby nám pomohol nazrieť do tajomstva milosti. Ktorý z nich je pre teba najpozoruhodnejší? Iz 53,7; Ján 1,29

❓ Aké ďalšie symboly zobrazujú pravdu o zmierení? Mat 20,28; Sk 20,28; 1 Kor 6,20

Musíme si dávať pozor, aby sme nepoužili len jeden konkrétny symbol a vylúčili tým ostatné prirovnania. Keď pospájame všetko, čo Biblia hovorí o zmierení, dostaneme taký plný obraz, aký len obmedzené ľudské bytosti dokážu pochopiť. A predsa je symbol o zaplatení vysokého výkupného veľmi silný. „Kristus nás vykúpil z hriechu, čo znamená, že nás odkúpil späť... Táto metafora nám chce povedať, že (a) prostriedok, ktorý nám umožňuje spasenie, je veľmi drahý a že (b) prechádzame z jedného stavu do druhého – z otroctva do Božej blízkosti. Vykúpenie znamená prechod z jedného vlastníctva do iného za určitú cenu.“ (Edward W. H. Vick)

❓ Uvažuj o dôsledkoch myšlienky, že Stvoriteľ vesmíru – ten, ktorý všetko stvoril (Ján 1,1-3) – šiel dobrovoľne na kríž ako jediný prostriedok našej záchrany pred večnou záhubou. Aký by to malo mať vplyv na náš život? Aké nerozumné je, ak dovolíme, aby nás čokoľvek pozemské odvrátilo od kríža!

ČO SA STALO NA KRÍŽI?

Teológovia veľa diskutujú o zmierení. V popredí sú dve hlavné predstavy. Niektorí uprednostňujú objektívny pohľad na zmierenie, zatiaľ čo iní obhajujú subjektívny pohľad. Čo to znamená? Prvý myšlienkový prúd zdôrazňuje, že v určitom historickom bode času sa na vrchu neďaleko Jeruzalema skutočne niečo stalo – zvláštna historická udalosť, ktorá poskytla základ pre naše spasenie. Tí druhí podčiarkujú, že rozhodujúca je naša odpoveď na tento prejav Ježišovej lásky a sebaobetovania na kríži: Keď premýšľame o takej veľkej láske, meníme sa!

Oba pohľady sú správne a pravdivé a navzájom sa dopĺňajú.

? Ako nám Biblia vysvetľuje súvis medzi tým, čo pre nás Kristus urobil a čo si my ako hriešne bytosti v skutočnosti zaslúžime? Iz 53,4.5; Rim 5,18.19

To, že Ježiš Kristus zomrel namiesto nás, aby sme my nezomreli večnou smrťou, ale mohli sme mať podiel na živote, ktorý nám ponúka, sa zvyčajne predstavuje ako koncept náhrady. Pre mnohých je to neprijateľná predstava. Nepáči sa im, že sa často používa právna terminológia; nepáči sa im ani predstava Božieho hnevu proti hriechu. Páčiť alebo nepáčiť sa nám však môže čokoľvek. Velkolepou pravdou však je, že Boh vyriešil problém hriechu spôsobom, pre ktorý sa rozhodol a ktorý považoval za správny. Ako spravodlivý nemohol hriech ignorovať, ako láska sa nemohol vzdať hriešnika. My sme mali nieť trest večnej smrti, pretože sme sa previnili. Ježiš bol však ochotný postaviť sa na naše miesto! A to sa stalo na kríži. Táto udalosť sa stala základom nášho vykúpenia. Dôsledkom toho, čo Kristus pre nás urobil (ako určitá reakcia na to, že zomrel namiesto nás) je, že sme k nemu priťahovaní, že odpovedáme na jeho volanie a meníme svoj postoj k nemu a iným ľuďom. To je ten druhý, subjektívny pohľad na plán spasenia. (Ján 12,32; Rim 5,1)

? Rozmýšľaj, čo všetko zlé si urobil a možno stále robíš. Potom si uvedom, že Ježiš na kríži vytrpel trest, ktorý si si zaslúžil ty. Aký pocit máš z toho, že trpel namiesto teba? Aká by mala byť tvoja reakcia, keď vieš, čo všetko Ježiš pre teba znášal?

ZMENA SRDCA

Jedinečný prejav Božieho súcitu, zľutovania a milosti na Golgote zmenil milióny srdc. Pohľad na Ježiša, ktorý visí na kríži – na tento nesmierny prejav Kristovej lásky – mení ľudí. Jeden z lotrov, ktorí boli spolu s ním ukrižovaní, si uvedomil, že Ježiš je niekto výnimočný. Dokázal sa povzniesť nad túto potupnú a hanebnú smrť a vidieť do budúcnosti. (Luk 23,39-43) Dokonca aj rímsky stotník pochopil, že Ježiš nie je zločinec. (v. 47)

? Čo sa stane s naším životom, ak budeme hľadiť na Ježiša a premýšľať, čo pre nás urobil? 2 Kor 3,16-18; Žid 12,2.3

„Kajúcny hriešnik má stále upierať svoj pohľad na Božieho Baránka, ktorý sníma hriech sveta (Ján 1,29), len to ho môže zmeniť. Strach sa mu obráti na radosť a pochybnosť ustúpi nádeji. Zo srdca vytryskne vďačnosť. Kamenné srdce sa obmäkčí. Dušu naplní láska. Kristus sa v ňom stane prameňom vody prúdiacej do večného života... (Ján 4,14) Ak hľadáme na neho v Getsemane, ako sa potí krvou, a vidíme ho v smrteľných mukách zomierať na kríži, potom vlastné ja ustúpi do pozadia. Pri pohľade na Ježiša sa budeme hanbiť za svoj chladný nezáujem, ľahostajnosť a sebeckosť. Ochotne sa staneme čímkoľvek, len aby sme mu smeli celým srdcom slúžiť.“ (TV 307; DA 439.440)

? V čom tieto slová vyjadrujú tvoju skúsenosť s Ježišom? Čo ti bráni prežívať s ním hlbší vzťah? Koľko času stráviš denne rozjímaním o Golgote?

Teológovia predkladajú rôzne teórie o zmierení. Aj keby sme povedali a urobili všetko, neexistuje spôsob, ktorý by dostatočne vystihoval zázrak Božej milosti. (1 Kor 1,20-25) Je správne brať do úvahy všetky časti Písma, ktoré hovoria o Ježišovej obeti z rôznych pohľadov. Ale to, čo pre nás Ježiš urobil, by nemalo byť len témou rozhovorov. Mali by sme o tom na modlitbe rozjímať a prežívať to. Aj keď je veľa toho, čo nevieme pochopiť, dostali sme dosť, aby sme mohli žasnúť nad tým, čo Boh pre nás urobil prostredníctvom Ježiša Krista.

KRISTUS — NAŠE SPASENIE

Lahko sa môže stať, že kresťan vybočí zo správnej cesty. Pre niekoho môže byť stredobodom jeho viery Biblia, pre niekoho cirkev a pre iného tradície alebo učenie cirkvi. Aj keď to všetko má svoju úlohu, môže sa to stať aj veľkým problémom – ak to našu pozornosť odvráti od Ježiša, ktorý jediný je zdrojom nášho spasenia.

Často sa odvolávame na „pravdu“ ako stredobod našej viery. Nie je na tom nič zlé, kým svoje chápanie viery neobmedzíme na náuky, ktoré vyznávame. Naša viera by mala byť sústredená na pravdu, ako ju nachádzame v Ježišovi. Veríme v Osobu, ktorá nám zjavila nášho Boha, prišla nás vykúpiť, ktorá je teraz v nebi naším prostredníkom a ktorá sa vráti, aby nás vzala domov. Toto musí byť pre nás to najdôležitejšie.

❓ Čo nás verše Ef 2,4-10 a Tít 2,11-14 učia o kľúčovej úlohe Krista v našej viere?

Ef 2,4-10 je myšlienkovu veľmi bohatá pasáž. Niekoľkokrát zdôrazňuje, že sme spasení milosťou. Pavol hovorí o „nesmiernom bohatstve“ milosti, ktorá pramení z Božej „nesmiernej lásky“ k nám. (v. 4.7) Túto milosť dostávame zadarmo, bezplatne. Ničím si ju nemôžeme zaslúžiť. Svojimi skutkami si večný život nezískame. Keby to tak bolo, mohli by sme sa pýšiť, akí sme dobrí. Je to Božia milosť, ktorá pôsobí viditeľné zmeny v našom každodennom živote a ktorá nám pomáha konať „dobré“ skutky. (v. 10) No aj tieto dobré skutky sú v podstate Božím dielom v nás.

❓ Aký nádherný opis ústrednej roly Ježiša Krista v našej viere nachádzame v Pavlových slovách zaznamenaných v Sk 17,28? Pozri tiež Gal 2,16-20.

❓ Pomáha nám naša vierouka lepšie pochopiť, čo pre nás Kristus urobil? Predpokladajme napríklad, že by si veril vo večné muky v pekle. Ako by táto – alebo ďalšie nepravdivé náuky – ovplyvnili tvoj pohľad na Krista? Prečo nám len správne náuky môžu pomôcť lepšie poznať Ježiša Krista?

ODPORÚČANÉ ŠTÚDIUM

Kniha, na ktorú sa adventisti automaticky odvolajú, keď sa ich niekto spýta na Ježišovo dielo zmierenia, je Túžba vekov. Do kontextu našej úlohy zapadajú najmä kapitoly 78 a 79. (TV 520-540; DA 741-768) Všimnime si citát na strane 527: „Ako bol Kristus ukrižovaný v prostriedku medzi lotrami, tak bol jeho kríž v prostriedku hriešneho sveta. Slová odpustenia, ktoré povedal kajúcnemu zločincovi, zapálili svetlo, ktoré bude svietiť do najodľahlejších končín zeme.“ (TV 527; DA 751)

NÁMETY NA UVAŽOVANIE

1. Niektorí ľudia sa pohoršujú nad myšlienkou, že Boh požadoval život svojho Syna ako „mzdu“ za hriechy ľudstva. Sú to jasné slová Biblie, preto ich musíme brať vážne. Čo by nám mal tento obraz povedať o vážnosti hriechu a o tom, aké drahé bolo naše vykúpenie?
2. Ak je učenie, ktorému súčasní ľudia oponujú, tak je to pravda o zmierení. Mnohí nesúhlasia s tým, že náš problém by mal riešiť nejaký zásah „zvonku“. Nemal by azda každý sám niešť zodpovednosť za to, čo urobil? Ako by ste týmto ľuďom vysvetlili, že bolo potrebné, aby Boh zasiahol? Spýtajte sa ich tiež na problém smrti. Ako sa má tento problém vyriešiť, ak nie Božím zásahom?
3. Tí, čo sú spasení milosťou, musia tiež preukazovať milosť ľuďom okolo seba. Dávame ako jednotlivci najavo, že žijeme z milosti? A čo zbory? Akým spôsobom prejavuje Božiu milosť zbory?
4. Prečo je aj „subjektívna“ stránka kríža taká dôležitá? Keď si uvedomíme Kristovu smrť na kríži, bude nás to meniť? Čo by nás to malo naučiť o odpustení, pokore, trpezlivosti a láske k tým, ktorí nevedia milovať? Akým konkrétnym a praktickým spôsobom môžeme dať najavo realitu toho, čo pre nás kríž znamená?

ZHRNUTIE

Teológia ponúka mnoho teórií o zmierení. Každá samostatne je neúplná alebo jednostranná. Mohli by sme ich prirovnávať k fotografiám Himalájí robeným z rôznych strán. Na všetkých sú hory, ale ani na jednej nie je celé pohorie. Zážrak milosti nesmieme obmedziť na nejakú poučku, s ktorou intelektuálne súhlasíme. Milosť je základom našej viery. Kristus zomrel za nás, aby sme mohli mať večný život. Bez neho sme stratení. S ním ako našim Spasiteľom je naša budúcnosť istá.